

Luonnos 2.7.2024

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi arvonlisäverolain ja Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annetun lain 18 b ja 22 a §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi arvonlisäverolakia ja Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annettua lakia.

Esityksen mukaan 10 prosentin suuruisen alennetun verokannan soveltamisalaan nykyisin kuuluvat hyödykkeet siirrettäisiin 14 prosentin suuruisen alennetun verokannan soveltamisalaan. Muutos ei koskisi sanoma- ja aikakauslehtiä.

Muutos koskisi henkilöliikennettä, majoitustoimintaa, vierassatamatoimintaa ja lääkkeitä. Muutos koskisi myös kulttuuri- ja urheilutoimintaa kuten kirjoja, urheilu- ja liikuntapalveluja, pääsyä kulttuuritapahtumiin ja -tiloihin sekä urheilutapahtumiin, urheilutilojen käyttöä, esiintyvän taiteilijan, urheilijan tai muun julkisen esiintyjän esityksiä, maahantuotuja ja tekijän tai satunnaisen myyjän myymiä taide-esineitä sekä tekijänoikeudenhaltijoita edustavan järjestön saamia tekijänoikeuteen liittyviä korvauksia. Myös Yleisradio Oy:n valtion televisio- ja radiorahastosta saamat määrät sekä Ålands Radio och TV Ab:n saamat korvaukset Ahvenanmaan maakunnan kantamista mediamaksuista kuuluisivat jatkossa 14 prosentin suuruisen verokannan soveltamisalaan.

Lisäksi kuukautissuojat, inkontinenssisuojat ja lasten vaipat siirrettäisiin yleisen verokannan soveltamisalasta alennetun 14 prosentin verokannan soveltamisalaan.

Esitys liittyy valtion vuoden 2025 talousarvioon.

Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2025.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
PERUSTELUT	3
1 Asian tausta ja valmistelu	3
1.1 Tausta	3
1.2 Valmistelu	3
2 Nykytila	3
2.1 Euroopan unionin lainsäädäntö	3
2.2 Kansallinen lainsäädäntö.....	4
3 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset	6
4 Pääasialliset vaikutukset	7
4.1 Johdanto	7
4.2 Taloudelliset vaikutukset	7
4.2.1 Vaikutukset valtion talousarvioon.....	7
4.2.2 Vaikutukset kunnille	9
4.2.3 Vaikutukset hintoihin	9
4.2.4 Vaikutukset yrityksiin	10
4.2.5 Vaikutukset kotitalouksiin	11
4.2.6 Tulonjakovaikutukset.....	12
4.2.7 Kokonaistaloudelliset vaikutukset	13
4.2.8 Työllisyysvaikutukset	13
4.2.9 Vaikutukset verotuksiin	14
4.3 Vaikutukset viranomaisiin	14
4.4 Vaikutukset ympäristöön	14
4.5 Vaikutukset yhdenvertaisuuteen ja sukupuolten tasa-arvoon	14
4.6 Vaikutukset hyvinvointiin ja terveyteen	15
5 Lausuntopalaute.....	15
6 Säännöskohtaiset perustelut.....	15
6.1 Arvonlisäverolaki.....	15
6.2 Laki Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön	16
7 Voimaantulo	16
8 Suhde muihin esityksiin.....	17
8.1 Suhde talousarvioesitykseen	17
9 Suhde perustuslakiin ja säätämisjärjestys	17
LAKIEHDOTUKSET	18
1. Laki arvonlisäverolain muuttamisesta.....	18
2. Laki Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annetun lain 18 b ja 22 a §:n muuttamisesta.....	20
LIITE	22
RINNAKKAISTEKSTIT	22
1. Laki arvonlisäverolain muuttamisesta.....	22
2. Laki Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annetun lain 18 b ja 22 a §:n muuttamisesta.....	26

PERUSTELUT

1 Asian tausta ja valmistelu

1.1 Tausta

Esitys liittyy pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelman kohtaan 1.3 ”Veropolitiikka”, jonka linja on kuvattu ohjelman liitteessä C. Hallitusohjelman mukaan inkontinenssisuojat, kuu-kautissuojat ja lasten vaipat siirretään alennettuun 14 prosentin arvonlisäverokantaan.

Lisäksi nykyiseen 10 prosentin alennettuun arvonlisäverokantaan kuuluvat hyödykkeet siirretään 14 prosentin verokantaan lukuun ottamatta sanoma- ja aikakauslehtiä.

1.2 Valmistelu

Esitys on valmisteltu virkатыönä valtiovarainministeriössä. Esityksestä on kuultu...

Hallituksen esityksen valmisteluasiakirjat ovat julkisessa palvelussa osoitteessa <https://valtio-neuvosto.fi/hankkeet> tunnuksella [VM099:00/2023](https://valtio-neuvosto.fi/hankkeet).

2 Nykytila

2.1 Euroopan unionin lainsäädäntö

Arvonlisäverotuksessa sovellettavien verokantojen rakenteesta ja tasosta on säädetty jäsenvaltioita sitovasti yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä 28 päivänä marraskuuta 2006 annetussa neuvoston direktiivissä 2006/112/EY, jäljempänä *arvonlisäverodirektiivi*.

Arvonlisäverodirektiiviä muutettiin 5 päivänä huhtikuuta 2022 annetulla neuvoston direktiivillä (EU) 2022/542 direktiivien 2006/112/EY ja (EU) 2020/285 muuttamisesta arvonlisäverokantojen osalta, jäljempänä *verokantadirektiivi*.

Verokantojen rakennetta ja tasoa koskevat säännökset sisältyvät arvonlisäverodirektiivin VIII osaston 2 lukuun. Direktiivin 96 ja 97 artiklan mukaisesti jäsenvaltioiden on sovellettava yleistä verokantaa, joka on vähintään 15 prosenttia veron perusteesta. Direktiivin mukaan alennettujen verokantojen soveltaminen on jäsenvaltioille vapaaehtoista.

Direktiivin 98 artiklassa säädetään jäsenvaltioiden oikeudesta soveltaa alennettuja verokantoja. Arvonlisäverodirektiivin 98 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaan jäsenvaltiot voivat soveltaa enintään kahta alennettua verokantaa. Saman artiklan 1 kohdan toisen alakohdan mukaan nämä alennetut verokannat on vahvistettava prosentiosuutena veron perusteesta, jonka on oltava vähintään 5 prosenttia ja jota saa soveltaa ainoastaan liitteessä III lueteltuihin tavaroiden luovutuksiin ja palvelujen suorituksiin. Kyseisen artiklan mukaan jäsenvaltiot voivat siten soveltaa yhtä tai kahta vähintään 5 prosentin suuruista alennettua verokantaa.

Direktiivin 98 artiklan 1 kohdan kolmannen alakohdan mukaan jäsenvaltiot voivat soveltaa näitä alennettuja verokantoja tavaroiden luovutuksiin ja palvelujen suorituksiin, joita koskee enintään 24 liitteen III kohtaa. Vähintään 5 prosentin suuruista alennettua verokantaa koskevaa sääntöä muutettiin verokantadirektiivillä siten, että siihen lisättiin edellä mainittu liitteen III kohtia koskeva määrällinen rajoitus. Verokantadirektiivillä muutettiin liitettä siten, että liitteen luetteloa alennetun verokannan alaisista tavaroista ja palveluista laajennettiin ja päivitettiin. Liitteeseen tehtiin myös teknislouonteisia korjauksia.

Arvonlisäverodirektiivin liitteen III kohdassa 3 mainitaan lääkinnällisiin ja eläinlääkinnällisiin tarkoituksiin käytettävät farmaseuttiset tuotteet, mukaan lukien ehkäisyyn ja naisten intiimihygieniseen suojeluun käytettävät tuotteet sekä imukykyiset hygienia tuotteet. Verokantadirektiivillä liitteen III kohta 3 päivitettiin ja siihen lisättiin muutkin kuin naisten hygieniaan tarkoitettut imukykyiset hygienia tuotteet.

Liitteen kohta 5 koskee henkilökuljetusta ja matkustajien mukanaan kuljettamien tavaroiden, kuten matkatavaroiden, polkupyörien, mukaan lukien sähköpolkupyörät, moottori- tai muiden ajoneuvojen kuljettamista tai henkilökuljetukseen liittyvien palvelujen suorittamista.

Liitteen kohtaan 6 sisältyy joko fyysisillä alustoilla olevien tai sähköisesti luovutettavien tai molemmissa muodoissa olevien kirjojen, sanomalehtien ja aikakauslehtien luovutukset, mukaan lukien kirjastolainaus (mukaan lukien esitteet, lehtiset ja vastaavat painotuotteet, lasten kuva-, piirustus- tai värityskirjat, nuottikirjat tai -käsikirjoitukset, kartat ja merikortit tai niiden kaltaiset kartat), lukuun ottamatta kokonaan tai pääasiassa mainontaan tarkoitettuja julkaisuja ja kokonaan tai pääasiassa videosisältöä tai kuultavaa musiikkia sisältäviä julkaisuja.

Liitteen kohta 7 koskee pääsyä näytöksiin, teattereihin, sirkuksiin, messuille, huvipuistoihin, konsertteihin, museoihin, eläintarhoihin, elokuvateattereihin, näyttelyihin ja vastaaviin kulttuuritapahtumiin ja -tiloihin tai pääsyä kyseisten tapahtumien tai vierailujen suoratoistoon tai molempiin.

Liitteen kohta 8 koskee radio- ja televisiolähetyspalvelujen vastaanottoa ja tällaisten ohjelmien verkkolähetyksiä mediapalvelun tarjoajan tarjoamina; internetyhteyspalveluja, joita tarjotaan osana jäsenvaltioiden määrittelemää digitalisaatiopolitiikkaa.

Liitteen kohtaan 9 sisältyy kirjailijoiden, säveltäjien ja esiintyvien taiteilijoiden tarjoamat palvelut sekä näille kuuluvat tekijänpalkkiot.

Liitteen kohdassa 12 mainitaan hotelleissa tai vastaavissa laitoksissa tarjottava majoitus, mukaan lukien lomamajoitus sekä paikkojen vuokraus leirintäalueilla ja asuntovaunualueilla.

Liitteen kohta 13 sisältää pääsyn urheilutapahtumiin tai kyseisten tapahtumien suoratoistoon tai molempiin; urheilutilojen käytön ja urheilu- tai liikuntatuntien tarjoamisen myös suoratoistona.

Liitteen kohdassa 26 mainitaan liitteessä IX olevassa A, B ja C osassa lueteltujen taide-, keräily- ja antiikkiesineiden luovutus.

2.2 Kansallinen lainsäädäntö

Arvonlisäverolain (1501/1993) mukaan arvonlisäveroa suoritetaan lähtökohtaisesti kaikesta liiketoiminnan muodossa tapahtuvasta tavarantoiminnan ja palvelun myynnistä.

Tavaroiden ja palvelujen myyntiin Suomessa sovellettava yleinen verokanta on arvonlisäverolain 84 §:n mukaan 24 prosenttia. [Lain x/xxxx mukaan nykyinen 24 prosentin suuruinen yleinen verokanta nousee 24 prosentista 25,5 prosenttiin 1.9.2024 lukien.]

Yleisen verokannan lisäksi Suomessa sovelletaan kahta alennettua verokantaa, jotka ovat suuruudeltaan 14 ja 10 prosenttia. Lain 85 §:ssä säädetään hyödykkeistä, joihin sovelletaan 14 prosentin suuruista alennettua verokantaa. Kyseistä korkeampaa alennettua verokantaa sovelletaan elintarvikkeisiin, ravintola- ja ateriapalveluihin sekä rehuihin. Alennettu verokanta ei koske

eläviä eläimiä, vesijohtovettä eikä alkoholi- ja alkoholijuomaverolaissa tarkoitettuja alkoholi-juomia ja tupakkavalmisteita.

Lain 85 a §:ään sisältyvät säännökset alemman alennetun verokannan eli 10 prosentin suuruisen verokannan alaisista hyödykkeistä.

Edellä mainittua 10 prosentin suuruista alemmaa alennettua verokantaa sovelletaan nykyisin seuraaviin hyödykkeisiin:

– henkilökuljetukset. Henkilökuljetuksiin sovellettavaa alennettua verokantaa on perusteltu tarpeella estää joukkoliikenteen kilpailuaseman heikentyminen yksityisautoiluun nähden sekä turvata vähimmäispalvelut eri alueille ja väestöryhmille (HE 88/1993 vp). Alennettua verokantaa sovelletaan kaikkiin verollisiin henkilökuljetuspalveluihin, esimerkiksi juna-, linja-auto-, taksi-, lentokone- ja laivakuljetuksiin. Henkilökuljetuspalvelut, jotka tapahtuvat suoraan ulkomaille tai suoraan ulkomailta ovat verottomia oikeuksin vähentää hankintoihin sisältyvä vero.

– majoitustilan tai käyntisataman käyttöoikeuden luovuttaminen. Majoitustoiminnan alennettu verokanta on perustunut elinkeinopoliittisiin syihin (HE 88/1993 vp). Veneilijöiden käyttämän käyntisataman käyttöoikeuden luovutus rinnastetaan majoitustoimintana tapahtuvaan tilojen vuokraukseen (VaVM 69/1993 vp). Hotellimajoituksen lisäksi säännöstä sovelletaan leirintäaluetoiminnassa tapahtuvaan leirintäpaikkojen ja mökkien käyttöoikeuden luovuttamiseen sekä muuhun hotelli- ja leirintäaluetoimintaan verrattavaan majoitustilan luovuttamiseen.

– palvelu, jolla annetaan mahdollisuus liikunnan harjoittamiseen. Alennetun verokannan käyttöönoton tavoitteena on ollut lieventää ei-kaupallisten ja kaupallisten liikuntapalvelujen erilaista verokohtelua (HE 283/1994 vp). Lailla 320/2024 kohtaa on muutettu vastaamaan arvonlisäverodirektiivin sanamuotoa siten, että 10 prosentin verokantaa sovelletaan pääsyyn urheilutapahtumiin tai kyseisten tapahtumien suoratoistoon tai molempiin; urheilutilojen käyttöön ja urheilu- tai liikuntatuntien tarjoamiseen. Tämä oikeustilaa selkeyttävä muutos tulee voimaan 1.1.2025.

– teatteri-, sirkus-, musiikki- ja tanssiesitysten, elokuvanäytösten, näyttelyjen, urheilutapahtumien, huvipuistojen, eläintarhojen, museoiden sekä muiden vastaavien kulttuuri- ja viihdetilaisuuksien ja laitosten pääsymaksut. Pääsymaksuina pidetään myös huvipuistojen ajolaitteiden ja muiden vastaavien laitteiden käytöstä perittäviä pääsymaksunluonteisia maksuja. Alennetun verokannan soveltaminen on perustunut kulttuuripoliittisiin syihin (HE 88/1993 vp) sekä tarpeeseen lieventää ei-kaupallisten ja kaupallisten liikuntapalvelujen erilaista verokohtelua (HE 283/1994 vp). Lailla 320/2024 kohtaa on muutettu vastaamaan arvonlisäverodirektiivin sanamuotoa siten, että se koskee pääsyä näytöksiin, teattereihin, sirkuksiin, messuille, huvipuistoihin, konsertteihin, museoihin, eläintarhoihin, elokuvateattereihin, näyttelyihin ja vastaaviin kulttuuritapahtumiin ja -tiloihin tai pääsyä kyseisten tapahtumien tai vierailujen suoratoistoon tai molempiin. Tämä oikeustilaa selkeyttävä muutos tulee voimaan 1.1.2025.

– Yleisradio Oy:n valtion televisio- ja radiorahastosta saama määrä ja Ålands Radio och TV Ab:n saama korvaus Ahvenanmaan maakunnan kantamista mediamaksutuloista. Alennetun verokannan soveltaminen yleisen verokannan sijasta on perustunut viestintäpoliittisiin syihin. Lisäksi alennetun verokannan soveltaminen on hankintaneutraalisuuden parantamiseksi perustellumpaa kuin toiminnan vapauttaminen verosta. (HE 88/1993 vp)

– lääkelaisissa (395/1987) tarkoitettu lääke. Lääkkeiden lievempi verokohtelu koskee myös lääkelain 22 ja 22 a §:ssä tarkoitettuja valmisteita, joita mainituissa lainkohdissa tarkoitettuun rekisteröintiin liitetyn ehdon mukaan saadaan myydä ainoastaan apteekkiliikkeestä. Lääkelain 22

§ koskee kasvisrohdosvalmisteita ja lääkelain 22 a § homeopaattisia valmisteita. Arvonlisäverolain mukaan myös kliiniset ravintovalmisteet ja niitä vastaavat tuotteet sekä perusvoiteet rinnastetaan lääkkeisiin silloin, kun ne oikeuttavat korvaukseen sairausvakuutuslain (1224/2004) perusteella.

– fyysisellä alustalla oleva tai sähköisesti luovutettava kirja, lukuun ottamatta pääasiallisesti mainoksia tai pääasiallisesti videosisältöä tai kuunneltavaa musiikkia sisältävää julkaisua. Kirjojen alennettu verokanta on perustunut kulttuuripoliittisiin syihin (HE 88/1993 vp). Välineneutraalisuuden toteuttamiseksi painettujen julkaisujen kanssa saman lukusisällön tarjoaviin sähköisiin julkaisuihin sovelletaan samaa alennettua verokantaa (HE 303/2018 vp).

– fyysisellä alustalla olevat tai sähköisesti luovutettavat sanoma- ja aikakauslehdet, lukuun ottamatta pääasiallisesti mainoksia tai pääasiallisesti videosisältöä tai kuunneltavaa musiikkia sisältävää julkaisua. Tilattuihin sanoma- ja aikakauslehtiin sovellettu nollaverokanta on korvattu valtiontaloudellisista syistä alennetulla verokannalla vuoden 2012 alusta lukien (HE 52/2011 vp). Välineneutraalisuuden toteuttamiseksi alennettu verokanta on myöhemmin ulotettu kosemaan myös sähköisiä sanoma- ja aikakauslehtijulkaisuja. Samassa yhteydessä painettujen sanoma- ja aikakauslehtien irtolukunumeromyyntiin sovelletaan nykyisin neutraalisuussyistä alennettua 10 prosentin verokantaa yleisen verokannan sijasta. (HE 303/2018 vp)

– 79 c §:ssä tarkoitettu taide-esine, muun kuin maahantuonnin osalta kuitenkin vain silloin, kun myyjänä on tekijä tai hänen oikeudenomistajansa taikka satunnaisesti muu elinkeinonharjoittaja kuin 79 a §:n 3 momentissa tarkoitettu verovelvollinen jälleenmyyjä. Alennettua verokantaa sovelletaan kulttuuripoliittisista syistä sekä neutraalin verokohtelun edistämiseksi (HE 131/2002 vp). Lain 320/2024 mukaisesti alennettua verokantaa ei sovelleta sellaisten taide-esineiden luovutuksiin, joihin sovelletaan 79 a §:ssä tarkoitettua menettelyä. Säännös tulee voimaan 1.1.2025.

– tekijänoikeuden haltijoita edustavan järjestön saama 45 §:n 1 momentin 3–5 kohdassa tarkoitettu tekijänoikeuteen liittyvä korvaus. Näiden korvausten verollisuutta perustellaan sillä, että se mahdollistaa hankintaan sisältyvän veron vähennysoikeudesta johtuen verottomuutta paremmin tekijänoikeusjärjestöjen toiminnan tehokkaan järjestämisen ja parantaa niiden kansainvälistä kilpailukykyä. Verollisuus parantaa verotuksen neutraalisuutta. Alennetun verokannan tavoitteena on ollut pienentää verorasitusta niissä tilanteissa, joissa korvausten maksajalla ei ole vähennysoikeutta, jolloin arvonlisävero muodostuu kustannukseksi. (HE 159/2008 vp)

– esiintyvän taiteilijan tai muun julkisen esiintyjän ja urheilijan esityksen myynnistä saatava 45 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettu palkkio tai korvaus, kun liiketoiminnan harjoittaja on hakeutunut tästä toiminnasta verovelvolliseksi. Toimintaan sovellettavaa alennettua verokantaa on perusteltu sillä, että sitä sovelletaan myös muihin kulttuuripalveluihin (HE 258/2018 vp).

Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisä- ja valmisteverolainsäädäntöön annetun lain (1113/1999) 18 b §:n 1 momentin mukaan arvonlisäverolain 79 d ja 79 e §:ssä tarkoitettujen keräily- ja antiikkiesineiden maahantuonnista suoritettava vero on 10 prosenttia veron perusteesta, kun tavara tuodaan Ahvenanmaan maakuntaan muualta Suomesta tai toisesta jäsenvaltiosta tai tavara tuodaan Ahvenanmaan maakunnasta muualle Suomeen.

3 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Esityksessä ehdotetut muutokset ovat osa hallitusohjelman veropoliittisia toimia. Ehdotuksella on kokonaisuudessaan valtion verotuloja lisäävä vaikutus.

Alemman alennetun verokannan soveltamisalaan nykyisin kuuluvat hyödykkeet siirrettäisiin korkeamman alennetun verokannan soveltamisalaan sanoma- ja aikakauslehtiä lukuun ottamatta. Näihin hyödykkeisiin sovellettava verokanta nousisi siten 10 prosentista 14 prosenttiin.

Muutos koskisi ensinnäkin henkilöliikennettä, majoitustoimintaa, vierassatamatoimintaa ja lääkkeitä. Muutos koskisi myös kulttuuri- ja urheilutoimintaa, kuten kirjoja, urheilu- ja liikuntapalveluja, pääsyä kulttuuritapahtumiin ja -tiloihin sekä urheilutapahtumiin, urheilutilojen käyttöä, urheilu- ja liikuntapalveluja, esiintyvän taitelijan, urheilijan tai muun julkisen esiintyjän verollisia esityksiä, maahantuotuja ja tekijän tai satunnaisen myyjän myymiä taide-esineitä sekä tekijänoikeudenhaltijoita edustavan järjestön saamia tekijänoikeuteen liittyviä korvauksia. Lisäksi Yleisradio Oy:n valtion televisio- ja radiorahastosta saamat määrät sekä Ålands Radio och TV Ab:n saamat korvaukset Ahvenanmaan maakunnan kantamista mediamaksuista kuuluisivat muutoksen piiriin.¹

Edellä mainittuihin hyödykkeisiin sovellettaisiin siten samaa verokantaa kuin elintarvikkeisiin, ravintola- ja ateriapalveluihin ja rehuihin. Ainoastaan sanoma- ja aikakauslehtiin sovellettaisiin alempaa alennettua verokantaa.

Lisäksi kuukautissuojat, inkontinenssisuojat ja lasten vaipat siirrettäisiin yleisen verokannan soveltamisalasta 14 prosentin suuruisen alennetun verokannan soveltamisalaan. Näihin hyödykkeisiin sovellettava verokanta laskisi siten 25,5 prosentista 14 prosenttiin. [Lain x/xxxx mukaan nykyinen 24 prosentin suuruisen yleinen verokanta nousee 24 prosentista 25,5 prosenttiin 1.9.2024 lukien.]

4 Pääasialliset vaikutukset

4.1 Johdanto

Alennettuja arvonlisäverokantoja ei yleisesti pidetä tehokkaana keinona niille asetettujen yhteiskunnallisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Lisäksi alennetuista arvonlisäverokannoista aiheutuu verovelvollisille sekä Verohallinnolle lisääntyneitä hallinnollisia kustannuksia.

4.2 Taloudelliset vaikutukset

4.2.1 Vaikutukset valtion talousarvioon

Esitetyn alennetun arvonlisäverokannan korotuksen arvioidaan lisäävän valtion arvonlisäverotuottoja staattisesti laskien noin 330 miljoonaa euroa vuoden 2025 tasossa.

Muutos myös lisää valtion ja muiden vastaavien julkisyhteisöjen arvonlisäveromenoja. Kun tämä samanaikainen arvonlisäveromenojen lisäys huomioidaan, valtion tosiasiallisen arvonlisäverotuoton arvioidaan staattisesti laskien kasvavan noin 255 miljoonaa euroa vuoden 2025 tasossa.

Lopullinen tuottovaikutus jää staattista tuottoarviota pienemmäksi, koska arvonlisäveron korotus vähentää kotitalouksien ostovoimaa. Kotitalouksien arvioidaan osin sopeuttavan kysyntäänsä vähentämällä kulutustaan. Kun kysyntävaikutus huomioidaan, valtion arvonlisäverotu-

¹ Esitys on hallitusohjelman mukainen, eikä siinä ole huomioitu parlamentaarisen Yle-työryhmän työtä.

lojen voidaan arvioida kasvavan noin 320 miljoonaa euroa vuositasolla. Hygieniatuotteiden siirtymän alennettuun 14 prosentin arvonlisäverokantaan arvioidaan vähentävän valtion verotuottoja 12 miljoonaa euroa vuoden 2025 tasossa.

Alla olevassa taulukossa on esitetty hyödykeryhmäkohtaisia arvioita esityksestä seuraavasta arvonlisäverotuoton muutoksesta kysyntävaikutukset huomioiden. Valtion pääosin rahoittamaa yleisradiotoimintaa ei ole huomioitu taulukossa.

Hyödykeryhmä	Arvioitu arvonlisäverotuoton muutos, miljoonaa euroa
Lääkkeet	106
Henkilökuljetuspalvelut	72
Kulttuuri- ja viihdepalvelut	50
Liikuntapalvelut	12
Majoituspalvelut	41
Kirjat	19
Kuukautissuojat, inkontinenssisuojat ja lasten vaipat	-12

Kun sekä kysyntävaikutus että valtion samanaikainen arvonlisäveromenojen kasvu huomioidaan, valtion arvonlisäverotuoton arvioidaan kasvavan 245 miljoonaa euroa vuoden 2025 tasossa. Hygieniatuotteiden siirtymän alennettuun 14 prosentin arvonlisäverokantaan arvioidaan vähentävän valtion verotuottoja 12 miljoonaa euroa vuoden 2025 tasossa.

Vuodelle 2025 kohdistuvan arvonlisäverotulojen lisäyksen arvioidaan kahden kuukauden tilitysviiveestä johtuen olevan noin 200 miljoonaa euroa. Arvonlisäveron tuottovaikutuksen arvioidaan toteutuvan kokonaisuudessaan vuodesta 2026 alkaen.

Alla olevassa taulukossa on esitetty hyödykeryhmäkohtaisia arvioita esityksestä seuraavasta arvonlisäverotuoton muutoksesta valtionmenojen lisäys ja kysyntävaikutukset huomioiden.

Hyödykeryhmä	Arvioitu arvonlisäverotuoton muutos, miljoonaa euroa
Lääkkeet	53
Henkilökuljetuspalvelut	59
Kulttuuri- ja viihdepalvelut	49
Liikuntapalvelut	12
Majoituspalvelut	37
Kirjat	16
Kuukautissuojat, inkontinenssisuojat ja lasten vaipat	-12

Kirjailijoiden, säveltäjien ja esiintyvien taiteilijoiden tekijänpalkkioiden, tekijänoikeusjärjestöjen saamien tekijänoikeuteen liittyvien korvauksien sekä taide-, keräily- ja antiikkiesineiden luovutusten osalta vaikutukset arvonlisäveron tuottoon arvioidaan vähäisiksi. Valtion pääosin rahoittamaa yleisradiotoimintaa ei ole huomioitu taulukossa.

Esitetyillä muutoksilla on vaikutuksia myös ansio- ja pääomatuloveron tuottoon. Henkilökuljetuspalvelujen arvonlisäveron korotuksen myötä julkisen liikenteen lippuhintojen arvioidaan

nousevan. Tämän myötä julkisen kulkuneuvon mukaan tehtyjen matkakuluvähennysten arvioidaan kasvavan, mikä pienentää ansio- ja pääomatuloveron tuottoa. Jos esitetty arvonlisäveron korotus välittyy täysimääräisenä joukkoliikenteen lippujen hintoihin, arvioidaan esityksen vähentävän ansio- ja pääomatuloveron tuottoa vuositasolla noin 3,5 miljoonalla eurolla, josta valtion osuus on 2,5 miljoonaa euroa ja kuntien osuus miljoona euroa. Muutoksen vaikutus seurakuntien ja Kansaneläkelaitoksen tuloihin arvioidaan vähäiseksi. Ansio- ja pääomatuloverotuottojen alenemisen arvioidaan toteutuvan pääasiassa vuonna 2025.

Alla olevassa taulukossa on kuvattu esitettyjen muutosten kokonaisvaikutukset verotuottoihin vuoden 2025 tasossa verolajikohtaisesti eriteltynä ja yhteensä. Arvonlisäveron tilitysviiveestä johtuen vuoden 2025 verotuotto on taulukossa ilmoitettua pienempi edellä arvioidun mukaisesti. Taulukossa kuvattu kokonaisvaikutus toteutuu näin ollen täysimääräisesti arviolta vuodesta 2026 eteenpäin.

	Vaikutus, miljoonaa euroa
10 prosentin arvonlisäverokannan hyödykkeiden siirtäminen 14 prosentin arvonlisäverokantaan, staattinen arvonlisäveron tuottovaikutus	255
Kuukautissuojien, inkontinenssisuojien ja lasten vaippojen siirtäminen yleisestä arvonlisäverokannasta 14 prosentin arvonlisäverokantaan, staattinen arvonlisäveron tuottovaikutus	-12
Kulutuksen arvioidusta supistumisesta seuraava arvonlisäveron tuoton väheneminen	-12
Ansio- ja pääomatuloveron tuoton väheneminen matkakuluvähennysten kasvun seurauksena	-3,5
Yhteensä	227,5

Esityksen talousarviovaikutusten arvioinnissa tuottoarvioista on poistettu valtion ja muiden vastaavien julkisyhteisöjen ostoista kertyvä arvonlisävero, sillä tämä on myös valtion meno, eikä sillä näin ollen ole vaikutusta talousarvion tasapainoon.

4.2.2 Vaikutukset kunnille

Hallitusohjelman mukaan kunnille veroperustemuutoksesta aiheutuva verotulomuutos kompensoidaan nettomääräisesti. Tässä esityksessä ehdotetut muutokset vähentävät kuntien verotuloja yhteensä miljoona euroa. Verotulomuutos kompensoidaan valtion talousarvion määrärahamentien kautta.

4.2.3 Vaikutukset hintoihin

Mikäli esitetyt arvonlisäverokantojen korotukset siirtyvät täysimääräisinä hintoihin, muutoksen kohteena olevien hyödykkeiden hinnat nousisivat 3,6 prosenttia. Korotusten välittyminen hintoihin riippuu muun muassa kilpailuolosuhteista, jonka alaisena verovelvollinen toimii, sekä korotuksen kohteena olevan hyödykkeen kysynnän ja tarjonnan hintajoustosta. Jos kysyntä on hyvin hintajoustavaa, eli hinnan nousu madaltaa kysyntää merkittävästi, osa veronkorotuksesta jää verovelvollisen kannettavaksi. Jos taas kysyntä ei jousta lainkaan hinnan muuttuessa, veronkorotus voidaan vyöryttää hintoihin kokonaisuudessaan loppukuluttajan kannettavaksi. EU-jäsenvaltioita tarkastelevan aineiston pohjalta on myös arvioitu, että yleisesti ottaen arvonlisäve-

ron korotuksesta arviolta kaksi kolmasosaa välittyvä hintoihin². Arvioon sisältyy kuitenkin epävarmuutta. Käytettävissä olevien tietojen perusteella korotuksen voidaan arvioida siirtyvän ainakin osittain hintoihin.

Esitetty kuukautissuojien, inkontinenssisuojien ja lasten vaippojen arvonlisäverokannan alentaminen puolestaan alentaisi näiden hyödykkeiden hintaa 9 prosenttia, jos alentaminen siirtyisi täysimääräisinä hyödykkeiden hintoihin. Tutkimustiedon³ mukaan arvonlisäverokannan alentaminen siirtyy korotusta heikommin hintoihin. Arvonlisäverokantojen alennusten välittyminen hintoihin on epävarmaa, ja alennus ei välttämättä siirry täysimääräisesti hintoihin. Alennuksen voidaan kuitenkin arvioida siirtyvän ainakin osittain hintoihin.

Yksityiskohtaista tietoa esitettyjen muutosten kohteina olevien hyödykeryhmien hintajoustoista ei ole saatavilla, mistä syystä hintavaikutuksia ei ole mahdollista arvioida kattavasti.

Kuluttajahintaindeksin arvioidaan esitettyjen muutosten seurauksena nousevan yhteensä noin 0,20 prosenttiyksikköä, mikäli muutokset siirtyvät täysimääräisinä hintoihin.

4.2.4 Vaikutukset yrityksiin

Verohallinnon oma-aloitteisten verojen arvonlisäveroilmoitustietojen mukaan noin 53 000 verovelvollista ilmoitti vuonna 2023 kotimaan myyntejä 10 prosentin arvonlisäverokannalla. Näiden verovelvollisten osuus kaikista vuonna 2023 arvonlisäveroilmoituksen antaneista verovelvollista on noin 9 prosenttia. Lukumäärältään nämä verovelvolliset toimivat eniten vähittäiskaupan, maaliikenteen, urheilutoiminnan, virkistys- ja huvipalveluiden, kulttuuri- ja viihdetoiminnan sekä koulutuksen toimialoilla. Näillä toimialoilla toimii noin 45 prosenttia niistä verovelvollisista, jotka ilmoittivat vuonna 2023 veroa kotimaan myynneistä 10 prosentin arvonlisäverokannalla.

Esitettyjen muutosten vaikutukset yrityksiin riippuvat muun muassa toimialasta, jolla yritys toimii. Korotusten kohteena olevien hyödykkeiden kysyntä kotimaisen kulutuksen suunnalta voi madaltua, jos korotukset välittyvät kuluttajahintoihin, mikä mahdollisesti heikentää yritysten tuotantoa. Jos toimialan yritykset ovat työvoimavaltaisia, arvonlisäveron korotus rasittaa niitä enemmän kuin yrityksiä, joilla on paljon ostopanoksia, joihin sisältyvät arvonlisäverot yritys voi vähentää.⁴ Tällaisia yrityksiä ovat tyypillisesti palvelualoilla toimivat yritykset. Tilastokeskuksen vuoden 2023 yritysten tilinpäätöstietojen mukaan esityksen kohteina olevista hyödykeryhmistä linja-autoliikenteen ja majoituksen toimialoilla henkilöstökulut ovat keskiarvoa korkeammat sekä suhteessa liikevaihtoon että henkilöstökulujen, aine- ja tarvikekäytön ja ulkopuolisten palvelujen summaan.

Niiltä osin kuin esitetyt arvonlisäveron korotukset siirtyvät hintoihin, ne voivat vähentää korotusten kohteina olevien hyödykkeiden kysyntää ja siten heikentää yritysten tuotantoa. Toisaalta niiltä osin kuin esitetty muutos kuukautissuojien, lasten vaippojen ja inkontinenssisuojien arvonlisäveron alentamisesta siirtyy hintoihin, alentuneet hinnat voivat teoriassa lisätä kyseisten hyödykkeiden kysyntää. Kyseisten verokannan alentamisen kohteena olevien hyödykeryhmien

² Viren. 2005. Miten arvonlisävero vaikuttaa kuluttajahintoihin? VATT-Keskustelualoitteita. 380.

³ Benzarti ym. 2020. What Goes Up May Not Come Down: Asymmetric Incidence of Value-Added Taxes. *Journal of Political Economy*. 128:12, 4438-4474.

⁴ Alennettujen arvonlisäverokantojen taloudelliset vaikutukset. TEM raportteja 12/2011.

tuotteita voidaan kuitenkin pitää välttämättömyyshyödykkeinä, joiden kysynnän arvioidaan olevan jossakin määrin joustamatonta hinnan suhteen.

Esityksestä arvioidaan aiheutuvan muutosten kohteena olevia hyödykkeitä myyville yrityksille jonkin verran kertaluonteisia hallinnollisia kustannuksia. Yritysten tulee päivittää tieto-, kirjanto- ja hintajärjestelmiään vastaamaan esitettyjä arvonlisäverokantoja.⁵ Arvonlisäverotuksen hallinnollisten kustannusten pilottiselvityksen⁶ mukaan useamman verokannan soveltaminen aiheuttaa yrityksille selkeästi enemmän hallinnollisia kustannuksia kuin vain yhden verokannan soveltaminen. Jos esitettyjen muutosten myötä yrityksen myynneissään ja ostoissaan soveltamien verokantojen määrä pienenee, odotetaan tämän vähentävän yrityksen arvonlisäverotukseen liittyvää hallinnollista taakkaa pysyvästi. Vuoden 2023 oma-aloitteisten verojen arvonlisäveroilmoitusten perusteella tällaisia kahta alennettua arvonlisäverokantaa soveltavia verokantamuutoksen soveltamisalaan kuuluvaa toimintaa harjoittavia yrityksiä on 17 000 kappaletta.

Valtion yrityksistä alennetun arvonlisäverokannan korotuksen suurin vaikutus kohdistuu Yleisradioon. Yleisradion vuoden 2025 rahoitukseksi on suunniteltu 609,3 miljoonaa euroa, josta maksetaan arvonlisäveroa. Jos rahoituksen arvonlisäverokanta nousee 10 prosentista 14 prosenttiin, Yleisradion maksettavan arvonlisäveron määrä kasvaa 19,4 miljoonaa euroa.

4.2.5 Vaikutukset kotitalouksiin

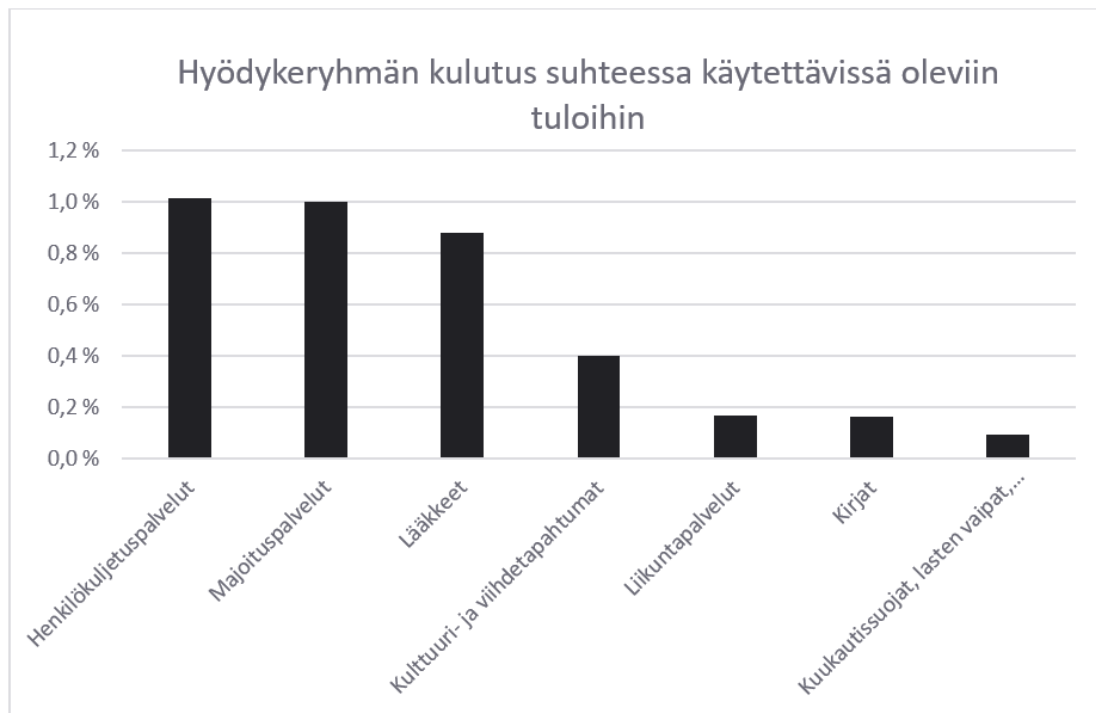
Kotitalouksien arvioidaan staattisesti laskien maksavan nykytilaan verrattuna 198 miljoonaa euroa enemmän arvonlisäveroa esitettyjen arvonlisäverokannan korotusten seurauksena olettaen, että veronkorotukset siirtyvät täysimääräisesti kuluttajahintoihin.

Niiltä osin kuin esitetyt arvonlisäveron korotukset siirtyvät hintoihin, kotitalouksien ostovoiman arvioidaan heikentyvän. Toisaalta esitetty arvonlisäverokannan alentaminen kuukautissuojien, inkontinenssisuojien ja lasten vaippojen osalta parantaisi kotitalouksien ostovoimaa niiltä osin kuin arvonlisäveron alentaminen siirtyy hintoihin.

Alla olevassa kuvaajassa on esitetty kotitalouksien keskimääräinen kulutus esityksen kohteena oleviin hyödykeryhmiin. Kulutus on suhteutettu käytettävissä oleviin tuloihin. Taulukosta nähdään, että henkilökuljetuspalveluita, majoituspalveluita ja lääkkeitä kulutetaan tuloihin suhteutettuna eniten. Tiedot eri hyödykeryhmien suhteellisesta kulutuksesta perustuvat Tilastokeskuksen 2016 kulutustutkimuksen palveluaineistoon.

⁵ TEM Sääntelytaakkalaskuri, <https://tem.fi/yksi-yhdesta-periaate>, oletus, että kertaluontoinen kustannus on 1 työtunti per verovelvollinen.

⁶ Pilottiselvitys arvonlisäverolainsäädännön yrityksille aiheuttamista hallinnollisista kustannuksista. KTM Julkaisuja. 14/2007.

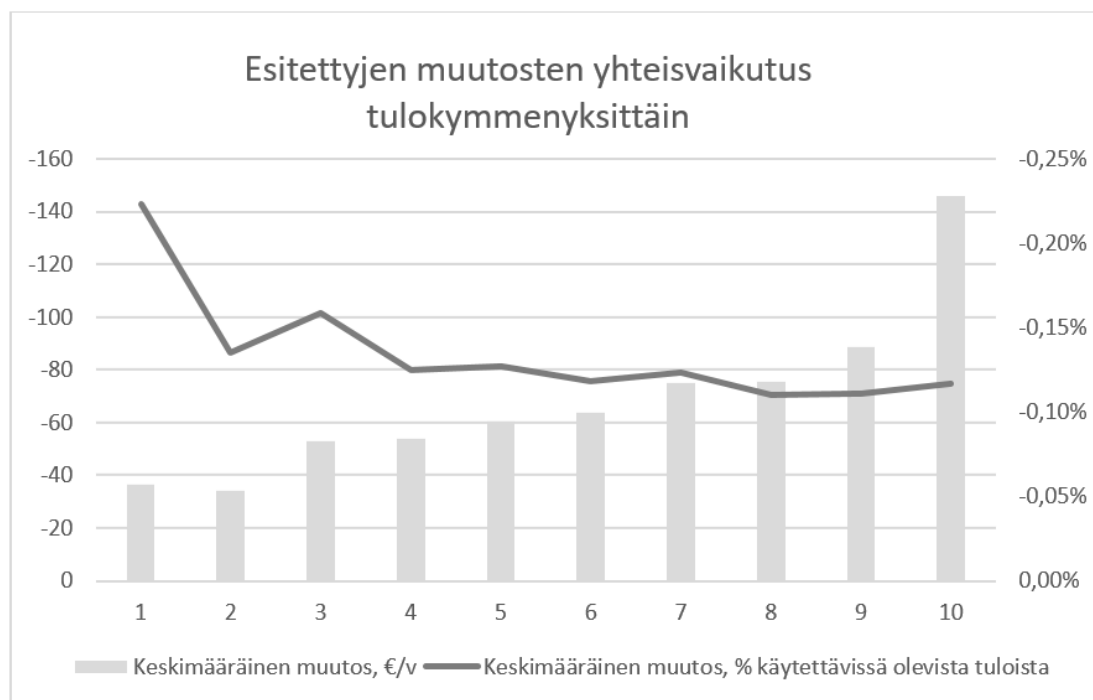
4.2.6 Tulonjakovaikutukset

Kulutusverokantojen korotukset vaikuttavat tulonjakoon kahdella tavalla. Ensimmäinen vaikutuskanava on kotitalouksien ostovoiman kautta, kun samasta kulutuksesta maksetaan aiempaa enemmän veroa. Mikäli kotitalouden kulutuksen veron sisältävä kokonaismäärä pysyy ennallaan, tulee kulutuksen määrän supistua veron nousua vastaavan määrän verran. Toinen vaikutuskanava ovat indeksisidonnaiset sosiaalietuudet. Kulutusverotuksen korotukset nostavat hintoja ja kiihdyttävät kuluttajahintaindeksin muutosta. Tiettyjen sosiaalietuuksien taso on kiinnitetty yleisen hintatason muutoksiin, jolloin veronkorotus kasvattaa näiden etuuksien tasoa ja etuuksiensaajien käytettävissä olevia tuloja. Koska sosiaalietuudet painottuvat suhteessa enemmän pienituloisille kotitalouksille kuin suurituloisille, indeksisidonnaisten sosiaalietuuksien korottuminen lieventäisi verokantojen korotuksen tulonjakovaikutuksia. Tämä ostovoiman heikentymisen lieventyminen tapahtuu kuitenkin etuuksien tarkistamisaikataulun mukaisesti noin 1–2 vuoden viiveellä.

Esitettyjen muutosten kohteena olevia hyödykkeitä kulutetaan keskimäärin 4 prosenttia kotitalouden käytettävissä oleviin tuloihin suhteutettuna. Näiden hyödykkeiden osuus kaikesta kotitalouden kulutuksesta on suurin alimmalla tulokymmenyksellä ja osuus laskee tulojen myötä. Suurituloiset kuitenkin kuluttavat esitettyjen muutosten kohteena olevia hyödykkeitä euromääräisesti enemmän kuin pienituloiset.

Alla olevassa kuvaajassa on havainnollistettu esitettyjen muutosten yhteenlaskettuja vaikutuksia käytettävissä oleviin tuloihin tulokymmenyksittäin. Pylväät näyttävät keskimääräisen euro-

määräisen vaikutuksen käytettävissä oleviin tuloihin ja viiva keskimääräisen vaikutuksen suhteessa käytettävissä oleviin tuloihin. Esitettyjen muutosten euromääräinen vaikutus on suurin korkeammissa tulokymmenyksissä, mutta käytettävissä oleviin tuloihin suhteutettuna merkittävin alemmissa tulokymmenyksissä. Alimman tulokymmenyksen osalta esitettyjen muutosten vaikutus suhteessa käytettävissä oleviin tuloihin on noin 0,22 prosenttia. Ylimmässä tulokymmenyksessä vaikutus käytettävissä olevien tulojen suhteen on puolestaan noin 0,12 prosenttia.

4.2.7 Kokonaistaloudelliset vaikutukset

Esitettyjen muutosten kokonaistaloudellisia yhteisvaikutuksia on arvioitu valtiovarainministeriön Kooma-mallilla. Mallinnuksen tulokset on esitetty muutoksena kansantalouden perusurasta vuonna 2025. Perusura kuvaa makrotaloudellista kehitystä ilman verokantojen muutoksia.

Yksityisen kulutuksen määrän arvioidaan alenevan 0,1 prosenttia perusuraan verrattuna.

Muilta osin esityksen kokonaistaloudellisten vaikutusten arvioidaan olevan vähäisiä.

4.2.8 Työllisyysvaikutukset

Esitettyjen muutosten työllisyysvaikutuksia on arvioitu valtiovarainministeriön Kooma-mallilla. Työllisyyden arvioidaan alenevan esitettyjen muutosten seurauksena 0,02 prosenttia kansantalouden perusuraan verrattuna vuonna 2025. Työllisten määrän arvioidaan vähenevän noin 400 hengellä ja työttömien määrän arvioidaan nousevan noin 300 hengellä.

Toimialakohtaisten työllisyysvaikutusten arviointi ei ole ollut mahdollista käytettävissä olevilla malleilla.

4.2.9 Vaikutukset verotuksiin

Esitetyt veronkorotukset pienentävät tietyille toimialoille ja hyödykeryhmiin kohdentuvaa arvonlisäverotuksen verotukea. Tältä osin esitys parantaa kansantaloudellista tehokkuutta, koska verotukien kohdentuminen on heikkoa. Toisaalta esityksen myötä muodostuu myös uusi arvonlisäverotuksen verotuki, kun kuukautissuojat, inkontinenssisuojat ja lasten vaipat siirretään yleisestä arvonlisäverokannasta alennettuun 14 prosentin suuruiseen arvonlisäverokantaan.

4.3 Vaikutukset viranomaisiin

Esityksellä arvioidaan olevan vaikutuksia Verohallinnon ohjeisiin ja asiakasviestintään. Esitetyistä muutoksista ei aiheudu Verohallinnolle järjestelmäkustannuksia. Verohallintoon kohdistuvien vaikutusten arvioidaan olevan vähäisiä.

4.4 Vaikutukset ympäristöön

Esityksellä ei arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia ympäristöön.

Henkilökuljetuspalvelujen arvonlisäveron korotus voi lähtökohtaisesti hintojen nousun kautta vähentää joukkoliikenteen kysyntää. Mikäli kysyntä siirtyisi yksityisautoiluun, tällä olisi ympäristölle haitallisia vaikutuksia.

Majoitus- ja henkilökuljetuspalveluiden hinnan nousu Suomessa voi myös teoriassa lisätä ulkomaan matkailun houkuttelevuutta, mikä esimerkiksi käytetystä matkustusmuodosta riippuen voi olla ympäristölle haitallisempaa kuin kotimaan matkailu. Tämän mahdollisen välillisen vaikutuskanavan suuruudesta ei ole täsmällistä arviota, mutta vaikutus arvioidaan vähäiseksi.

4.5 Vaikutukset yhdenvertaisuuteen ja sukupuolten tasa-arvoon

Niistä arvonlisäverovelvollisista elinkeinonharjoittajista, jotka ovat ilmoittaneet arvonlisäveroilmoituksella veroa kotimaan myynneistä 10 prosentin arvonlisäverokannan mukaan, naisia on vuonna 2023 ollut noin 45 prosenttia ja miehiä 55 prosenttia. Yhtiömuotoisten arvonlisäverovelvollisten taustalla olevien henkilöiden sukupuolijakaumaa ei ole mahdollista tarkastella. Esitetyillä muutoksilla ei näin ollen arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia sukupuolien tasa-arvoon niiltä osin, kuinka korotukset kohdistuvat eri sukupuolta oleviin arvonlisäverovelvollisiin.

Liikenne- ja viestintävirasto Traficomin Henkilöliikennetutkimus 2021 -tutkimuksen mukaan joukkoliikenteen osuus kaikista tehdyistä matkoista oli naisilla hieman suurempi kuin miehillä. Naisten tekemillä matkoilla joukkoliikenteen osuus oli 7 prosenttia, kun miesten vastaava osuus oli 5 prosenttia. Esityksestä ei henkilökuljetuspalveluiden kulutuksen osalta arvioida seuraavan merkittävästi eriävää verorasituksen muutosta sukupuolien välillä.

Siltä osin kuin veronalennus siirtyisi kuluttajahintoihin, kuukautissuojien ja lasten vaipojen arvonlisäverokannan alentamisen arvioidaan hyödyttävän enemmän juridiselta sukupuoleltaan naisia ja naisjohtoisia kotitalouksia, koska naiset ostavat enemmän kuukautissuojia ja koska suurempi osa vaippaikäisistä lapsista asuu yksinhuoltajaäitien kuin yksinhuoltajaisien kanssa. Tilastokeskuksen mukaan vuonna 2023 alle kolmen vuoden ikäisistä lapsista 15 548 asui äidistä ja lapsista koostuvassa perhetyypissä ja 623 asui isästä ja lapsista koostuvassa perhetyypissä.

Esityksen kohteena olevien hyödykeryhmien täsmällisen kulutuksen jakautumisesta sukupuolien välillä ei ole kaikilta osin kattavaa tietoa.

4.6 Vaikutukset hyvinvointiin ja terveyteen

Esityksellä ei arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia hyvinvointiin ja terveyteen. Muutoksiin terveyden tasossa vaikuttavat monet tekijät, eikä esityksessä alla kuvattujen välillisten vaikutuskanavien osuutta mahdollisissa terveyden muutoksissa ole mahdollista arvioida täsmällisesti. Niiden arvioidaan kuitenkin olevan vähäisiä.

Niiltä osin kuin arvonlisäveron korotukset siirtyvät hintoihin loppukuluttajan maksettavaksi, esitetyt muutokset voivat vähentää esimerkiksi liikuntapalvelujen kysyntää. Tällä voi olla osin haitallisia välillisiä vaikutuksia terveyteen niiltä osin kuin kuluttaja ei siirry kuluttamaan ei-kaupallisia liikuntapalveluja tai siirry omaan tuotantoon liikuntapalvelujen osalta.

Lääkkeiden arvonlisäveron korotuksen odotetaan siirtyvän reseptilääkkeiden hintoihin täysimääräisenä, sillä reseptilääkkeiden kuluttajahinnat määräytyvät lääkkeiden hintasääntelyn mukaisesti, ja ovat apteekista riippumatta samat. Jos lääke ei kuulu Kansaneläkelaitoksen lääkekorvauksen piiriin, lääkkeiden arvonlisäveron korotus heikentää kuluttajan ostovoimaa. Jos kuluttajan ei ole mahdollista esimerkiksi muuta kulutusta sopeuttamalla ostaa tarvitsemaansa määrää lääkkeitä uudella, veronkorotusta seuraavalla hinnalla, voi esityksellä lähtökohtaisesti olla osin haitallisia välillisiä vaikutuksia terveyteen. Kansaneläkelaitos kuitenkin korvaa reseptillä määrättyjen lääkkeiden kustannuksia alkuomavastuun ylittävältä osalta, miltä osin kuluttaja ei kannu kustannusta lääkkeiden hinnannoususta.

5 Lausuntopalaute

6 Säännöskohtaiset perustelut

6.1 Arvonlisäverolaki

85 §. Pykälässä säädetään hyödykkeistä, joihin sovelletaan 14 prosentin suuruista alennettua verokantaa.

Pykälän 1 momenttiin sisältyvään luetteloon lisättäisiin uudet 4–13 kohdat, joihin sisältyisivät hyödykkeet, jotka siirtyvät 14 prosentin verokannan soveltamisalaan. Mainitut kohdat olisivat sisällöltään ja sanamuodoltaan uutta 6, 8 ja 9 kohtaa lukuun ottamatta samat kuin 85 a §:ään sisältyvät vastaavat poistettavat 1–7 ja 9–11 kohdat. Kohtien järjestystä muutettaisiin kuitenkin teknisesti muun muassa siten, että liikuntaan ja kulttuuriin liittyvät kohdat olisivat peräkkäin.

Kuukautissuojat, inkontinenssisuojat ja lasten vaipat lisättäisiin 6 kohtaan, johon sisältyvät nykyisin lääkkeet ja muut vastaavat tuotteet. Kuukautissuojina pidettäisiin kaikkia tuotteita, joita tavanomaisesti käytetään tähän tarkoitukseen, kuten terveyssiteet, pikkuhousunsuojat, tamponit ja kuukupit. Inkontinenssisuojia olisivat virtsainkontinenssin suojina käytettävät kiinnitettävät suojat sekä muut samankaltaiset tuotteet, kuten esimerkiksi inkontinenssihousut ja kuppimaiset inkontinenssisuojat. Lasten vaippoja olisivat sekä kesto- että kertakäyttövaipat. Muihin tarkoituksiin tavanomaisesti käytettävät hygieniatuotteisiin kuuluvat suojat, kuten haavanhoitoon tarkoitettu sideharso, jäisivät alennetun verokannan soveltamisalan ulkopuolelle.

Ehdotettua 14 prosentin suuruista alennettua verokantaa sovellettaisiin pykälän 1 momentin 8 ja 9 kohdissa tarkoitettujen tapahtumien osalta myös pääsyyn suoratoistona lähetettäviin tapahtumiin, kuten laissa 320/2024 on selkeytetty. Näiden kohtien sanamuoto vastaisi muutoinkin laissa 320/2024 vahvistettua sanamuotoa.

Pykälän 2 momentin 4 kohdassa olevaa viittausta tarkistettaisiin 85 ja 85 a §:n muutosten seurauksena.

Pykälän uuteen 3 momenttiin sisältyisi nykyistä 85 a §:n 3 momenttia vastaava säännös.

Pykälän uuteen 4 momenttiin sisältyisi nykyistä 85 a §:n 2 momenttia vastaava säännös. Sen sanamuotoa yhdenmukaistettaisiin lakiehdotuksen 85 §:n 9 kohtaan siten, että ”pääsymaksun” sijasta käytettäisiin termiä ”pääsy”.

Pykälän uuteen 5 momenttiin sisältyisi säännös, jonka mukaan 1 momentin 11 kohdan nojalla alennettua verokantaa ei sovelleta sellaisten taide-esineiden luovutuksiin, joihin sovelletaan 79 a §:ssä tarkoitettua menettelyä. Säännös vastaisi lakiin 320/2024 sisältyvää 85 a §:n 4 momenttia.

85 a §. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin nykyistä pykälän 1 momentin 8 kohtaa vastaavasti sanoma- ja aikakauslehtiin sovellettavasta 10 prosentin suuruudesta alennetusta verokannasta. Sanoma- ja aikakauslehtien määritelmä olisi sama kuin nykyisin eli sisältäisi sekä fyysisellä alustalla olevat että sähköisesti luovutettavat lehdet. Alennettua verokantaa sovellettaisiin nykyiseen tapaan näiden lehtien myyntiin, yhteisöohankintaan, siirtoon varastointimenettelystä ja maahantuontiin.

Pykälän 2 momenttiin sisältyisi nykyisen pykälän 3 momenttia vastaava säännös, johon sisältyvää viittausta tarkistettaisiin 85 a §:n muutoksen seurauksena.

140 §. Pykälän 3 momentissa olevaa viittausta tarkistettaisiin 85 ja 85 a §:n muutosten seurauksena.

6.2 Laki Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön

18 b §. Pykälässä säädetään arvonlisäverolain 79 d ja 79 e §:ssä tarkoitettujen keräily- ja antiikkiesineiden maahantuontiin sovellettavasta verokannasta silloin, kun tavara tuodaan Ahvenanmaan maakuntaan muualta Suomesta tai toisesta jäsenvaltiosta tai, kun tavara tuodaan Ahvenanmaan maakunnasta muualle Suomeen. Maahantuontiin sovellettava verokanta on nykyisin 10 prosenttia.

Pykälän 1 momenttia muutettaisiin siten, että maahantuonnista suoritettava vero olisi 14 prosenttia veron perusteesta.

22 a §. Pykälän 1 momentissa olevaa viittausta tarkistettaisiin arvonlisäverolain 85 a §:n muutoksen seurauksena.

7 Voimaantulo

Lait ehdotetaan tulevaksi voimaan 1.1.2025.

Lakia sovellettaisiin, kun veron suorittamisvelvollisuus syntyisi lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen. Ennen lain voimaantuloa kertyneisiin ennakkomaksuihin sovellettaisiin lain voimaan tullessa voimassa ollutta lainsäädäntöä. Tämä vastaa aikaisempaa käytäntöä verokannan muutostilanteissa.

8 Suhde muihin esityksiin

8.1 Suhde talousarvioesitykseen

Esitys liittyy valtion vuoden 2025 talousarvioesitykseen. Esitys ei ole kuitenkaan tarkoitettu käsiteltäväksi talousarvion yhteydessä, vaan erillisenä esityksenä.

9 Suhde perustuslakiin ja säätämisjärjestys

Perustuslain 81 §:n 1 momentin mukaan valtion verosta säädetään lailla, joka sisältää säännökset verovelvollisuuden ja veron suuruuden perusteista sekä verovelvollisen oikeusturvasta. Lakiehdotusten säätämisjärjestys on perustuslain 72 §:n mukainen.

Ponsi

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

arvonlisäverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan arvonlisäverolain (1501/1993) 85 §:n 1 momentin 3 kohta ja 2 momentin 4 kohta, 85 a § ja 140 §:n 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 85 §:n 1 momentin 3 kohta ja 2 momentin 4 kohta laissa 1780/2009, 85 a § laeissa 345/2019, 623/2021 ja 320/2024 sekä 140 §:n 3 momentti laissa 1202/2011, ja lisätään 85 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laissa 706/2012, uusi 4–13 kohta ja 85 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 1780/2009 ja 706/2012, uusi 3–5 momentti seuraavasti:

85 §

Seuraavien palvelujen myynnistä sekä seuraavien tavaroiden myynnistä, yhteisöhankinnasta, siirrosta varastointimenettelystä ja maahantuonnista suoritettava vero on 14 prosenttia veron perusteesta:

3) rehu ja rehuseos sekä niiden valmistuksessa käytettäväksi tarkoitettu raaka- ja lisäaine, eläinten ruokana käytettävät teollisuuden jäteaineet sekä rehukala (*rehuaine*);

4) henkilökuljetus;

5) majoitustilan tai käyntisataman käyttöoikeuden luovuttaminen;

6) lääkelaisissa (395/1987) tarkoitettu lääke, lääkelain 22 ja 22 a §:ssä tarkoitettujen valmisteiden, joita mainituissa lainkohdissa tarkoitettuun rekisteröintiin liitetyn ehdon mukaan saadaan myydä ainoastaan apteekkiliikkeestä, kliininen ravintovalmiste ja niitä vastaava tuote sekä perusvoide silloin, kun ne oikeuttavat korvaukseen sairausvakuutuslain (1224/2004) perusteella sekä kuukautissuojat, inkontinenssisuojat ja lasten vaipat;

7) fyysisellä alustalla oleva tai sähköisesti luovutettava kirja;

8) pääsy urheilutapahtumiin tai kyseisten tapahtumien suoratoistoon tai molempiin; urheilutilojen käyttö ja urheilu- tai liikuntatuntien tarjoaminen, myös suoratoistona;

9) pääsy näytöksiin, teattereihin, sirkuksiin, messuille, huvipuistoihin, konsertteihin, museoihin, eläintarhoihin, elokuvateattereihin, näyttelyihin ja vastaaviin kulttuuritapahtumiin ja -tiloihin tai pääsy kyseisten tapahtumien tai vierailujen suoratoistoon tai molempiin;

10) esiintyvän taiteilijan tai muun julkisen esiintyjän ja urheilijan esityksen myynnistä saatava 45 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettu palkkio tai korvaus, kun liiketoiminnan harjoittaja on hakeutunut tästä toiminnasta verovelvolliseksi;

11) 79 c §:ssä tarkoitettu taide-esine, muun kuin maahantuonnin osalta kuitenkin vain silloin, kun myyjänä on tekijä tai hänen oikeudenomistajansa taikka satunnaisesti muu elinkeinonharjoittaja kuin 79 a §:n 3 momentissa tarkoitettu verovelvollinen jälleenmyyjä;

12) tekijänoikeudenhaltijoita edustavan järjestön saama 45 §:n 1 momentin 3–5 kohdassa tarkoitettu tekijänoikeuteen liittyvä korvaus;

13) Yleisradio Oy:n valtion televisio- ja radiorahastosta saama määrä ja Ålands Radio och TV Ab:n saama korvaus Ahvenanmaan maakunnan kantamista mediamaksuista.

Edellä 1 momentin 1 kohdan nojalla alennettua verokantaa ei sovelleta:

4) edellä 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettuihin tavaroihin ja myrkkyyihin.

Edellä 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettuna julkaisuna ei pidetä:

1) pääasiallisesti mainoksia sisältävää julkaisua; tai

2) pääasiallisesti videosisältöä tai kuunneltavaa musiikkia sisältävää julkaisua.
Edellä 1 momentin 9 kohdassa tarkoitettuna pääsynä pidetään myös pääsyä huvipuistojen ajolaitteisiin ja muihin vastaaviin laitteisiin.
Edellä 1 momentin 11 kohdan nojalla alennettua verokantaa ei sovelleta sellaisten taide-esineiden luovutuksiin, joihin sovelletaan 79 a §:ssä tarkoitettua menettelyä.

85 a §

Fyysisellä alustalla olevien tai sähköisesti luovutettavien sanoma- ja aikakauslehtien myynnistä, yhteisöhankinnasta, siirrosta varastointimenettelystä ja maahantuonnista suoritettava vero on 10 prosenttia veron perusteesta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuna julkaisuna ei pidetä:

- 1) pääasiallisesti mainoksia sisältävää julkaisua; tai
- 2) pääasiallisesti videosisältöä tai kuunneltavaa musiikkia sisältävää julkaisua.

140 §

Jos verovelvollinen jälleenmyyjä soveltaa lain yleisiä säännöksiä itse maahantuomansa taide-, keräily- tai antiikkiesineen myyntiin taikka sellaisen ostamansa taide-esineen myyntiin, jonka myyntiin tai yhteisöhankintaan on sovellettu 85 §:n 1 momentin 11 kohdan mukaisesti alennettua verokantaa, hankintaan sisältyvä vero vähennetään siltä kalenterikuukaudelta, jolle tavaran myynnistä suoritettava vero kohdistetaan.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tätä lakia sovelletaan, kun veron suorittamisvelvollisuus syntyy lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen, jollei 3 momentissa toisin säädetä.

Lakia sovelletaan sellaiseen tavaran yhteisöhankintaan, joka 138 b §:n mukaan kohdistetaan lain voimaantulon jälkeisille kalenterikuukausille.

2.

Laki

Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annetun lain 18 b ja 22 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annetun lain (1266/1996) 18 b §:n 1 momentti ja 22 a §:n 1 momentti, sellaisena kuin ne ovat, 18 b §:n 1 momentti laeissa 1113/1999 ja 707/2012 ja 22 a §:n 1 momentti laissa 202/2022, seuraavasti:

18 b §

Arvonlisäverolain 79 d ja 79 e §:ssä tarkoitettujen keräily- ja antiikkiesineiden maahantuonnista suoritettava vero on 14 prosenttia veron perusteesta, kun:

- 1) tavara tuodaan Ahvenanmaan maakuntaan muualta Suomesta tai toisesta jäsenvaltiosta; tai
- 2) tavara tuodaan Ahvenanmaan maakunnasta muualle Suomeen.

22 a §

Tuonnista verovelvollinen lehden vastaanottaja voi antaa tulli-ilmoituksen Tullille tämän pykälän mukaisesti, jos kyse on arvonlisäverolain 85 a §:ssä tarkoitettujen fyysisellä alustalla olevien sanoma- ja aikakauslehtien maahantuonnista Yhteisön alueelta Ahvenanmaan maakuntaan tai Ahvenanmaan maakunnasta muualle Suomeen ja jos lehdet on hankittu ja toimitettu etämyyntinä. Tämän pykälän mukaisesti ilmoitetuista maahantuonneista suoritettava vero on maksettava Tullin ilmoituksen johdosta tekemän verotuspäätöksen perusteella tullilain (304/2016) 64 §:n mukaisesti.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä x.x.20xx

Pääministeri

Etunimi Sukunimi

..ministeri Etunimi Sukunimi

1.

Laki

arvonlisäverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan arvonlisäverolain (1501/1993) 85 §:n 1 momentin 3 kohta ja 2 momentin 4 kohta, 85 a § ja 140 §:n 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 85 §:n 1 momentin 3 kohta ja 2 momentin 4 kohta laissa 1780/2009, 85 a § laeissa 345/2019, 623/2021 ja 320/2024 sekä 140 §:n 3 momentti laissa 1202/2011, ja lisätään 85 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laissa 706/2012, uusi 4–13 kohta ja 85 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 1780/2009 ja 706/2012, uusi 3–5 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

85 §

Seuraavien palvelujen myynnistä sekä seuraavien tavaroiden myynnistä, yhteisöhankinnasta, siirrosta varastointimenettelystä ja maa- ja metsätalouden tuotteen valmistuksesta suorittettava vero on 14 prosenttia veron perusteesta:

3) rehu ja rehuseos sekä niiden valmistuksessa käytettäväksi tarkoitettu raaka- ja lisäaine, eläinten ruokana käytettävät teollisuuden jätteenaineet sekä rehukala (*rehuaine*).

85 §

Seuraavien palvelujen myynnistä sekä seuraavien tavaroiden myynnistä, yhteisöhankinnasta, siirrosta varastointimenettelystä ja maa- ja metsätalouden tuotteen valmistuksesta suorittettava vero on 14 prosenttia veron perusteesta:

3) rehu ja rehuseos sekä niiden valmistuksessa käytettäväksi tarkoitettu raaka- ja lisäaine, eläinten ruokana käytettävät teollisuuden jätteenaineet sekä rehukala (*rehuaine*);

4) *henkilökuljetus*;

5) *majoitustilan tai käyntisataman käyttöoikeuden luovuttaminen*;

6) *lääkelaisissa (395/1987) tarkoitettu lääke, lääkelain 22 ja 22 a §:ssä tarkoitettut valmisteet, joita mainituissa lainkohdissa tarkoitettuun rekisteröintiin liitetyn ehdon mukaan saadaan myydä ainoastaan apteekkiliikkeenä, kliininen ravintovalmiste ja niitä vastaava tuote sekä perusvoide silloin, kun ne oikeuttavat korvaukseen sairausvakuutuslain (1224/2004) perusteella sekä kuukautissuojat, inkontinenssisuojat ja lasten vaipat*;

7) *fyysisellä alustalla oleva tai sähköisesti luovutettava kirja*;

8) *pääsy urheilutapahtumiin tai kyseisten tapahtumien suoratoistoon tai molempiin; urheilutilojen käyttö ja urheilu- tai liikuntatunten tarjoaminen, myös suoratoistona*;

9) pääsy näytöksiin, teattereihin, sirkuksiin, messuille, huvipuistoihin, konsertteihin, museoihin, eläintarhoihin, elokuvateattereihin, näyttelyihin ja vastaaviin kulttuuritapahtumiin ja -tiloihin tai pääsy kyseisten tapahtumien tai vierailujen suoratoistoon tai molempiin;

10) esiintyvän taiteilijan tai muun julkisen esiintyjän ja urheilijan esityksen myynnistä saatava 45 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettu palkkio tai korvaus, kun liiketoiminnan harjoittaja on hakeutunut tästä toiminnasta verovelvolliseksi;

11) 79 c §:ssä tarkoitettu taide-esine, muun kuin maahantuonnin osalta kuitenkin vain silloin, kun myyjänä on tekijä tai hänen oikeudenomistajansa taikka satunnaisesti muu elinkeinonharjoittaja kuin 79 a §:n 3 momentissa tarkoitettu verovelvollinen jälleenmyyjä;

12) tekijänoikeudenhaltijoita edustavan järjestön saama 45 §:n 1 momentin 3–5 kohdassa tarkoitettu tekijänoikeuteen liittyvä korvaus;

13) Yleisradio Oy:n valtion televisio- ja radiorahastosta saama määrä ja Ålands Radio och TV Ab:n saama korvaus Ahvenanmaan maakunnan kantamista mediamaksuista.

Edellä 1 momentin 1 kohdan nojalla alennettua verokantaa ei sovelleta:

Edellä 1 momentin 1 kohdan nojalla alennettua verokantaa ei sovelleta:

4) 85 a §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettuihin tavaroihin ja myrkkyihin.

4) edellä 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettuihin tavaroihin ja myrkkyihin.

Edellä 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettuna julkaisuna ei pidetä:

1) pääasiallisesti mainoksia sisältävää julkaisua; tai

2) pääasiallisesti videosisältöä tai kuunneltavaa musiikkia sisältävää julkaisua.

Edellä 1 momentin 9 kohdassa tarkoitettuna pääsystä pidetään myös pääsyä huvipuistojen ajolaitteisiin ja muihin vastaaviin laitteisiin.

Edellä 1 momentin 11 kohdan nojalla alennettua verokantaa ei sovelleta sellaisten taide-esineiden luovutuksiin, joihin sovelletaan 79 a §:ssä tarkoitettua menettelyä.

Seuraavien palvelujen myynnistä sekä seuraavien tavaroiden myynnistä, yhteisöhankinnasta, siirrosta varastointimenettelystä ja maahantuonnista suoritettava vero on 10 prosenttia veron perusteesta:

1) henkilökuljetus;
2) majoitusilan tai käyntisataman käyttöikeuden luovuttaminen;

3) palvelu, jolla annetaan mahdollisuus liikunnan harjoittamiseen;

4) teatteri-, sirkus-, musiikki- ja tanssiesitysten, elokuvanäytösten, näyttelyjen, urheilutapahtumien, huvipuistojen, eläintarhojen, museoiden sekä muiden vastaavien kulttuuri- ja viihdetilaisuuksien ja laitosten pääsymaksut;

5) Yleisradio Oy:n valtion televisio- ja radiorahastosta saama määrä ja Ålands Radio och TV Ab:n saama korvaus Ahvenanmaan maakunnan kantamista mediamaksutuloista;

6) lääkelaiissa (395/1987) tarkoitettu lääke, lääkelain 22 ja 22 a §:ssä tarkoitetut valmisteet, joita mainituissa lainkohdissa tarkoitettuun rekisteröintiin liitetyn ehdon mukaan saadaan myydä ainoastaan apteekkiliikkeestä, sekä kliininen ravintovalmiste ja niitä vastaava tuote sekä perusvoide silloin, kun ne oikeuttavat korvaukseen sairausvakuutuslain (1224/2004) perusteella;

7) fyysisellä alustalla oleva tai sähköisesti luovutettava kirja;

8) fyysisellä alustalla olevat tai sähköisesti luovutettavat sanoma- ja aikakauslehdet;

9) 79 c §:ssä tarkoitettu taide-esine, muun kuin maahantuonnin osalta kuitenkin vain silloin, kun myyjänä on tekijä tai hänen oikeudenomistajansa taikka satunnaisesti muu elinkeinonharjoittaja kuin 79 a §:n 3 momentissa tarkoitettu verovelvollinen jälleenmyyjä;

10) tekijänoikeuden haltijoita edustavan järjestön saama 45 §:n 1 momentin 3–5 kohdassa tarkoitettu tekijänoikeuteen liittyvä korvaus;

11) esiintyvän taiteilijan tai muun julkisen esiintyjän ja urheilijan esityksen myynnistä saatava 45 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettu palkkio tai korvaus, kun liiketoiminnan harjoittaja on hakeutunut tästä toiminnasta verovelvolliseksi.

myynnistä, yhteisöhankinnasta, siirrosta varastointimenettelystä ja maahantuonnista suoritettava vero on 10 prosenttia veron perusteesta.

Edellä 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettuina pääsymaksuina pidetään myös huvipuistojen ajolaitteiden ja muiden vastaavien laitteiden käytöstä perittäviä pääsymaksunluonteisia maksuja.

Edellä 1 momentin 7 ja 8 kohdassa tarkoitettuna julkaisuna ei pidetä:

1) pääasiallisesti mainoksia sisältävää julkaisua; tai

2) pääasiallisesti videosisältöä tai kuunneltavaa musiikkia sisältävää julkaisua.

Edellä 1 momentin 9 kohdan nojalla alennettua verokantaa ei sovelleta sellaisten taide-esineiden luovutuksiin, joihin sovelletaan 79 a §:ssä tarkoitettua menettelyä.

140 §

Jos verovelvollinen jälleenmyyjä soveltaa lain yleisiä säännöksiä itse maahantuomansa taide-, keräily- tai antiikkiesineen myyntiin taikka sellaisen ostamansa taide-esineen myyntiin, jonka myyntiin tai yhteisöhankintaan on sovellettu 85 a §:n 1 momentin 9 kohdan mukaisesti alennettua verokantaa, hankintaan sisältyvä vero vähennetään siltä kalenterikuukaudelta, jolle tavaran myynnistä suoritettava vero kohdistetaan.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuna julkaisuna ei pidetä:

1) pääasiallisesti mainoksia sisältävää julkaisua; tai

2) pääasiallisesti videosisältöä tai kuunneltavaa musiikkia sisältävää julkaisua.

140 §

Jos verovelvollinen jälleenmyyjä soveltaa lain yleisiä säännöksiä itse maahantuomansa taide-, keräily- tai antiikkiesineen myyntiin taikka sellaisen ostamansa taide-esineen myyntiin, jonka myyntiin tai yhteisöhankintaan on sovellettu 85 §:n 1 momentin 11 kohdan mukaisesti alennettua verokantaa, hankintaan sisältyvä vero vähennetään siltä kalenterikuukaudelta, jolle tavaran myynnistä suoritettava vero kohdistetaan.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .
Tätä lakia sovelletaan, kun veron suorittamisvelvollisuus syntyy lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen, jollei 3 momentissa toisin säädetä.*

Lakia sovelletaan sellaiseen tavaran yhteisöhankintaan, joka 138 b §:n mukaan kohdistetaan lain voimaantulon jälkeisille kalenterikuukausille.

2.

Laki

Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annetun lain 18 b ja 22 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annetun lain (1266/1996) 18 b §:n 1 momentti ja 22 a §:n 1 momentti, sellaisena kuin ne ovat, 18 b §:n 1 momentti laeissa 1113/1999 ja 707/2012 ja 22 a §:n 1 momentti laissa 202/2022, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

18 b §

Arvonlisäverolain 79 d ja 79 e §:ssä tarkoitettujen keräily- ja antiikkiesineiden maahantuonnista suoritettava vero on 10 prosenttia veron perusteesta, kun:

- 1) tavara tuodaan Ahvenanmaan maakuntaan muualta Suomesta tai toisesta jäsenvaltiosta; tai
- 2) tavara tuodaan Ahvenanmaan maakunnasta muualle Suomeen.

18 b §

Arvonlisäverolain 79 d ja 79 e §:ssä tarkoitettujen keräily- ja antiikkiesineiden maahantuonnista suoritettava vero on 14 prosenttia veron perusteesta, kun:

- 1) tavara tuodaan Ahvenanmaan maakuntaan muualta Suomesta tai toisesta jäsenvaltiosta; tai
- 2) tavara tuodaan Ahvenanmaan maakunnasta muualle Suomeen.

22 a §

Tuonnista verovelvollinen lehden vastaanottaja voi antaa tulli-ilmoituksen Tullille tämän pykälän mukaisesti, jos kyse on arvonlisäverolain 85 a §:n 1 momentin 8 kohdassa tarkoitettujen fyysisellä alustalla olevien sanoma- ja aikakauslehtien maahantuonnista Yhteisön alueelta Ahvenanmaan maakuntaan tai Ahvenanmaan maakunnasta muualle Suomeen ja jos lehdet on hankittu ja toimitettu etämyyntyinä. Tämän pykälän mukaisesti ilmoitetuista maahantuonneista suoritettava vero on maksettava Tullin ilmoituksen johdosta tekemän verotuspäätöksen perusteella tullilain (304/2016) 64 §:n mukaisesti.

22 a §

Tuonnista verovelvollinen lehden vastaanottaja voi antaa tulli-ilmoituksen Tullille tämän pykälän mukaisesti, jos kyse on arvonlisäverolain 85 a §:ssä tarkoitettujen fyysisellä alustalla olevien sanoma- ja aikakauslehtien maahantuonnista Yhteisön alueelta Ahvenanmaan maakuntaan tai Ahvenanmaan maakunnasta muualle Suomeen ja jos lehdet on hankittu ja toimitettu etämyyntyinä. Tämän pykälän mukaisesti ilmoitetuista maahantuonneista suoritettava vero on maksettava Tullin ilmoituksen johdosta tekemän verotuspäätöksen perusteella tullilain (304/2016) 64 §:n mukaisesti.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .